

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi pelastuslain 69 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi pelastuslakia siten, että pelastustoimen toimenpiderekisterin tekninen ylläpito voidaan siirtää sisäasiainministeriöltä Pelastusopistolle ja että Pelastusopisto voisi käyttää toimenpiderekisterissä olevia tietoja pelastustoimen valtakunnallisten tilastojen laatimista varten. Si-

säasiainministeriön tarkoituksena on Pelastusopiston kanssa käytävien tulosneuvottelujen perusteella antaa tehtävät Pelastusopiston hoidettaviksi vuoden 2006 alusta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

PERUSTELUT

1. Nykytila

Pelastuslain (468/2003) 11 luvussa säädetään pelastustoimen henkilörekistereistä. Lain 69 §:ssä on säännös toimenpiderekistereistä. Pykälän 1 momentin mukaan alueen pelastusviranomaisen saa pitää pelastustoimen seurantaa ja kehittämistä sekä onnettomuuden selvittämistä varten henkilörekisteriä, johon saadaan tallettaa hätäkeskuslain (157/2000) 7 §:ssä tarkoitettuun hätäkeskustietojärjestelmään talletettavat tiedot, jotka hätäkeskus on luovuttanut pelastusviranomaisen vastuulliselle rekisterin pitäjälle hätäkeskuslain 9 §:n nojalla. Pykälän 2 momentissa yksilöidään tiedot, jotka toimenpiderekisteriin saadaan tallettaa hätäkeskuslaissa yksilöityjen tietojen ohella. Pykälän 3 momentin mukaan toimenpiderekisterissä olevat tiedot saadaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä pelastustoimintaa tai valvontaa varten hätäkeskukselle, pelastusviranomaiselle, Kuluttajavirastolle ja turvatekniikan keskukselle tarvittaessa myös teknisen käyttöyhteyden avulla. Toimenpiderekistereistä saadaan säännöksen mukaan muodostaa tilas-

toja, joista henkilöiden yksilöinti ei ole mahdollista. Muutoin tietojen luovuttamisesta on säännöksen mukaan voimassa, mitä siitä säädetään laissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999). Pykälän 4 momentissa säädetään tietojen poistamisesta toimenpiderekistereistä.

Pelastuslain 69 §:ssä viitataan hätäkeskuslain 7 §:ssä tarkoitettuun tietojärjestelmään ja 9 §:ssä tarkoitettuun tietojen luovuttamiseen. Hätäkeskustietojärjestelmä on pelastus-, poliisi- sekä sosiaali- ja terveystieteiden käyttöön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojen käsittelyn avulla ylläpidettävä valtakunnallinen tietojärjestelmä, jonka päävastuullinen rekisterinpitäjä on hätäkeskuslaitos. Rekisteriin saa kerätä ja tallettaa hätäkeskusten tehtävien kannalta tarpeellisia hätäkeskuslaissa yksilöityjä tietoja. Hätäkeskustietojärjestelmässä olevat pelastustoimen toimintayksiköiltä vastaanotetut tiedot voidaan luovuttaa lain mukaan teknisen käyttöyhteyden avulla pelastusviranomaisen vastuulliselle rekisterinpitäjälle.

Hätäkeskusten pelastustoimen toimenpiderekisteriin toimittamat tiedot voivat säädetyn

mukaisesti sisältää tietoja muun muassa pelastustoimen yksiköiden valmiudesta ja hätäkeskuksen pelastustoimen yksiköille antamista tehtävistä. Tehtävailmoituksiin voi sisältyä henkilötietoja. Pelastusviranomaiset voivat lisäksi tallettaa toimenpiderekisteriin tietoja, jotka koskevat pelastusviranomaisen toimenpiteen kohdetta, onnettomuustyyppiä, onnettomuuden teknisiä yksityiskohtia ja onnettomuuden etenemistä, toimenpiteessä käytettyjä pelastus- ja torjuntamenetelmiä, henkilöstövoimavaroja, ajoneuvoja ja muuta kalustoa, pelastustoiminnan tuloksellisuutta, onnettomuuden aiheuttamia vahinkoja ja onnettomuuden syitä.

Suomi on jaettu pelastustoimen alueiden muodostamisesta annetun lain (1214/2001) nojalla 22:een pelastustoimen alueeseen. Jokaisella pelastustoimen alueella pelastuslain 69 §:ssä tarkoitettun toimenpiderekisterin henkilötietolain (523/1999) 3 §:n 4 kohdassa tarkoitettuna rekisterinpitäjänä toimii alueen pelastusviranomainen. Alueen pelastusviranomaisesta säädetään pelastuslaissa. Toimenpiderekisterin teknisestä ylläpidosta huolehtii nykyään valtakunnallisesti sisäasiainministeriö. Toimenpiderekisterin teknistä ylläpitoa varten sisäasiainministeriöllä on PRONTO-tietojärjestelmä. Sisäasiainministeriö laatii myös pelastustoimen valtakunnalliset tilastot PRONTO-tietojärjestelmään talletettujen tietojen pohjalta.

Pelastusopistosta säädetään Pelastusopistosta annetussa laissa (1165/1994) ja sen nojalla annetussa asetuksessa Pelastusopistosta (1237/1994). Lain mukaan Pelastusopisto on sisäasiainministeriön alainen valtion ylläpitämä oppilaitos. Pelastusopiston tehtävänä on huolehtia muun muassa pelastustoimen ammatillisesta koulutuksesta. Pelastusopisto suorittaa lisäksi muitakin oppilaitoksen toimintaan soveltuvia sisäasiainministeriön määräämiä tehtäviä. Pelastusopistoa koskevan lainsäädännön kokonaisuudistus on parhaillaan valmisteltavana sisäasiainministeriössä.

2. Ehdotetut muutokset

Sisäasiainministeriön tarkoituksena on Pelastusopiston kanssa käytävien tulosneuvotte-

lujen perusteella antaa pelastuslain 69 §:n mukaisen toimenpiderekisterin teknisestä ylläpidosta huolehtiminen Pelastusopiston tehtäväksi vuoden 2006 alusta. Samalla Pelastusopiston tehtäväksi annettaisiin laatia vuoden 2006 alusta pelastustoimen valtakunnalliset tilastot.

Voimassa olevan pelastuslain 69 §:n 3 momentin mukaan toimenpiderekisterissä olevat tiedot voidaan luovuttaa pelastusviranomaiselle. Pelastuslain 4 §:n 1 momentin mukaan valtion pelastusviranomaisia ovat muun muassa sisäasiainministeriön tehtävään määräämät virkamiehet. Pelastusopisto ja sen virkamiehet eivät ole pelastusviranomaisia, minkä vuoksi toimenpiderekisterin teknisen ylläpidon siirtäminen Pelastusopistolle edellyttää, että tehtävästä säädetään pelastuslaissa. Pelastuslain 69 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että säännöksessä määriteltäisiin Pelastusopiston tehtäväksi toimenpiderekisterin tekninen ylläpito.

Pelastustoimen valtakunnallisten tilastojen laatimistehtävän siirtäminen sisäasiainministeriöltä Pelastusopistolle edellyttää pelastuslain 69 §:n 3 momentin muuttamista siten, että säännöksessä todettaisiin Pelastusopiston oikeus käyttää toimenpiderekisterissä olevia tietoja tilastojen laatimista varten.

3. Esityksen vaikutukset

Sisäasiainministeriö on huolehtinut pelastustoimen toimenpiderekisterin (PRONTO-tietojärjestelmä) ylläpitämisestä ja kehittämisestä sekä niistä aiheutuneista kustannuksista. Toiminta on rahoitettu valtion talousarvion momentilta 26.80.21.4 (muut pelastustoimen toimintamenot). Sisäasiainministeriö on alustavasti sopinut Pelastusopiston kanssa, että Pelastusopiston vuonna 2006 käyttöönsä saamassa määrärahasa otetaan huomioon Pelastusopistolle toimenpiderekisterin teknisestä ylläpidosta aiheutuvat kustannukset (noin 400 000 euroa vuodessa). Lisäksi Pelastusopiston vuotuisessa määrärahasa otetaan lisäyksenä huomioon yhden henkilön palkkauksesta aiheutuvat menot (noin 48 000 euroa vuodessa). Tehtävien siirto sisäasiainministeriöltä Pelastusopistolle ei aiheuta momentille 26.80.21 lisämäärärahatarpeita.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sisäasiainministeriössä. Esityksestä on pyydetty lausunnot hätäkeskuslaitokselta, oikeusministeriöltä, Pelastusopistolta ja tietosuojavaltuutetun toimistolta. Lausunnonantajilla ei ole ollut huomauttamista esityksen johdosta.

5. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Liite
Lakiehdotus*

Laki

pelastuslain 69 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 13 päivänä kesäkuuta 2003 annetun pelastuslain (468/2003) 69 §:n 1 ja 3 momentti seuraavasti:

69 §

Toimenpiderekisteri

Alueen pelastusviranomaisen saa pitää pelastustoimen seuranta ja kehittämistä sekä onnettomuuden selvittämistä varten henkilörekisteriä, johon saadaan tallettaa hätäkeskuslain (157/2000) 7 §:ssä tarkoitettuun hätäkeskustietojärjestelmään talletettavat tiedot, jotka hätäkeskus on luovuttanut pelastusviranomaisen vastuulliselle rekisterinpitäjälle hätäkeskuslain 9 §:n nojalla. Rekisterin teknisestä ylläpidosta huolehtii Pelastusopisto.

Rekisterissä olevat tiedot saadaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä pelastustoimintaa tai valvontaa varten hätäkeskuslaitok-

selle, pelastusviranomaiselle, Kuluttajavirastolle ja turvatekniikan keskukselle sekä onnettomuustutkintaa tai tieteellistä tutkimusta varten muillekin viranomaisille tai tutkimuslaitoksille tarvittaessa myös teknisen käytöyhteyden avulla. Pelastusopisto saa käyttää rekisterissä olevia tietoja tilastojen laatimista varten. Toimenpiderekisteristä saadaan muodostaa tilastoja, joista henkilöiden yksilöinti ei ole mahdollista. Muutoin tietojen luovuttamisesta on voimassa, mitä siitä säädetään laissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sisäasiainministeri *Kari Rajamäki*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

Laki

pelastuslain 69 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 13 päivänä kesäkuuta 2003 annetun pelastuslain (468/2003) 69 §:n 1 ja 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

69 §

69 §

Toimenpiderekisteri

Toimenpiderekisteri

Alueen pelastusviranomainen saa pitää pelastustoimen seurantaa ja kehittämistä sekä onnettomuuden selvittämistä varten henkilörekisteriä, johon saadaan tallettaa hätäkeskuslain (157/2000) 7 §:ssä tarkoitettuun hätäkeskustietojärjestelmään talletettavat tiedot, jotka hätäkeskus on luovuttanut pelastusviranomaisen vastuulliselle rekisterinpitäjälle hätäkeskuslain 9 §:n nojalla.

Alueen pelastusviranomainen saa pitää pelastustoimen seurantaa ja kehittämistä sekä onnettomuuden selvittämistä varten henkilörekisteriä, johon saadaan tallettaa hätäkeskuslain (157/2000) 7 §:ssä tarkoitettuun hätäkeskustietojärjestelmään talletettavat tiedot, jotka hätäkeskus on luovuttanut pelastusviranomaisen vastuulliselle rekisterinpitäjälle hätäkeskuslain 9 §:n nojalla. *Rekisterin teknisestä ylläpidosta huolehtii Pelastusopisto.*

Rekisterissä olevat tiedot saadaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä pelastustoimintaa tai valvontaa varten hätäkeskuslaitokselle, pelastusviranomaiselle, Kulluttajavirastolle ja turvatekniikan keskukselle sekä onnettomuustutkintaa tai tieteellistä tutkimusta varten muillekin viranomaisille tai tutkimuslaitoksille tarvittaessa myös teknisen käyttöyhteyden avulla. Toimenpiderekisteristä saadaan muodostaa tilastoja, joista henkilöiden yksilöinti ei ole mahdollista. Muutoin tietojen luovuttamisesta on voimassa, mitä siitä säädetään laissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999).

Rekisterissä olevat tiedot saadaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä pelastustoimintaa tai valvontaa varten hätäkeskuslaitokselle, pelastusviranomaiselle, Kulluttajavirastolle ja turvatekniikan keskukselle sekä onnettomuustutkintaa tai tieteellistä tutkimusta varten muillekin viranomaisille tai tutkimuslaitoksille tarvittaessa myös teknisen käyttöyhteyden avulla. *Pelastusopisto saa käyttää rekisterissä olevia tietoja tilastojen laatimista varten.* Toimenpiderekisteristä saadaan muodostaa tilastoja, joista henkilöiden yksilöinti ei ole mahdollista. Muutoin tietojen luovuttamisesta on voimassa, mitä siitä säädetään laissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .